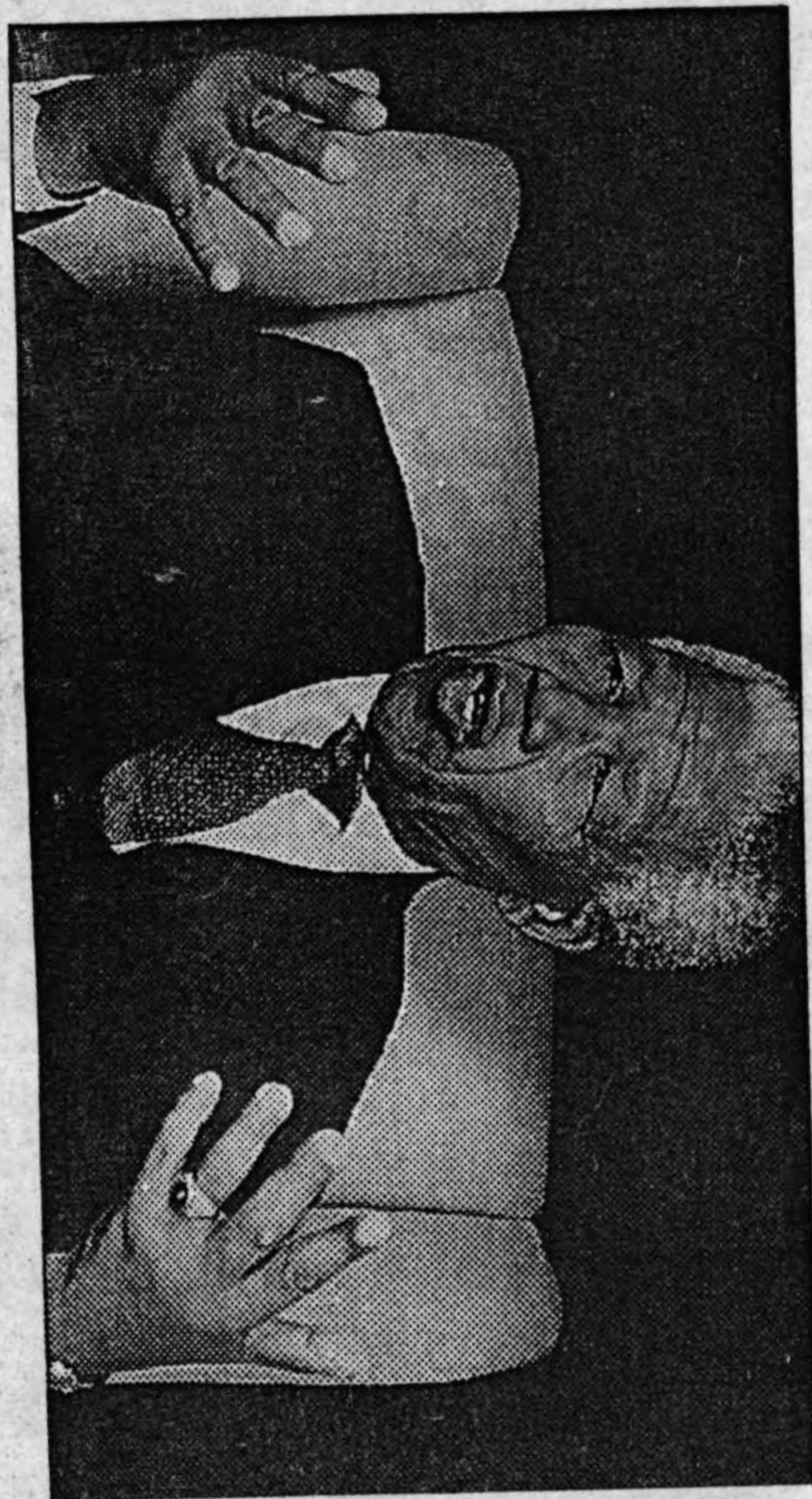

SIDE 16-17

Sats på svart næringsliv

Fredsprisvinner Nelson Mandela ber norsk næringsliv unngå investeringer i den hvite økonomien i Sør-Afrika og i stedet samarbeide med svart næringsliv. I intervjuet med Dagens Næringsliv gjør Mandela det klart at han vil si ja til å bli Sør-Afrikas neste president, dersom folket ønsker det.

MANDELA ASKS NORWEGIAN
TRADE TO INVEST IN THE
BLACK TRADE IN SOUTH AFRICA.
THE NORWEGIAN TRADE
IT'S HOLDING BACK BECAUSE
OF THE POLITICAL SITUATION.

MANDELA SAYS HE WILL
ACCEPT BEING
PRESIDENT IF THAT
IS THE WILL OF
THE PEOPLE.

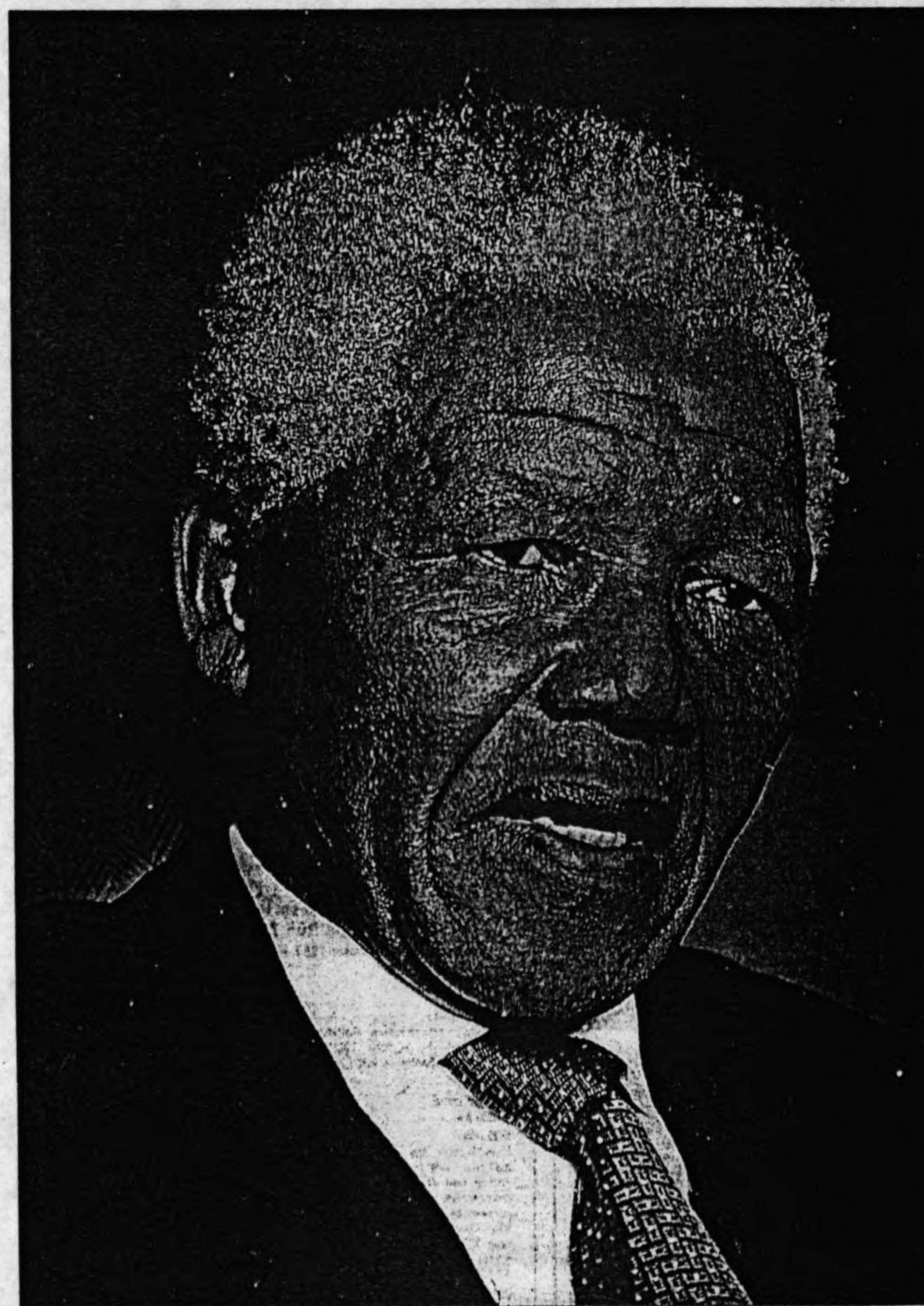
16 · Torsdag 9. desember 1993

NYHETER

Dagens Næringsliv

Dagens Næringsliv

Sats på svart næringsliv

Av SVERRE STRANDHAGEN
ANC-leder og fredsprisvinner Nelson Mandela oppfordrer innstendig norsk næringsliv om å satse på investeringer og samarbeid med næringsliv drevet av svarte i Sør-Afrika, og unngå hvite bedrifter. Dette gjør Mandela klart i et intervju med Dagens Næringsliv.

— Men jeg må understreke at dette ikke er et krav — utenlandsk næringsliv skal kunne investere hvor de måtte ønske — men dette er en appell vi kommer med, sier Mandela.

Prisvinneren slår i intervjuet fast at han vil bli Sør-Afrikas neste president, dersom det sør-afrikanske folket ønsker det gjennom valget 27. april neste år.

Igår møtte Mandela norske næringslivsledere i regi av Norges Eksportråd. Der fikk han høre at norsk næringsliv er noe avventende med å gå inn med investeringer, men at det sør-afrikanske markedet representerer eksportmuligheter for norsk næringsliv.

På spørsmål om norsk industri vil få noen fordeler, svarer Mandela:

— Vi har i dag mange venner over hele verden, men vi vil aldri glemme de land som hjalp oss i den vanskeligste tiden. Norge er fremst av våre støttespillere.

Landsfaderen

I morgen mottar Nelson Mandela Nobels fredspris, sammen med president Frederik de Klerk. Sammen styrer de Sør-Afrika gjennom en skjær og farefull omstilling, som i april neste år skal gjøre slutt på mer enn 300 års hvitt herredømme.

Men det er 75-årige Nelson Mandela som er nøkkelen til fremtiden. Den kompromissløse frihetsskjempere har i løpet av tre år, etter 27 år i fangenskap, utviklet seg til en statsmann og stiller som favoritt til å bli det nye Sør-Afrikas første president.

Ifølge de siste meningsmålingene vil ANC — Den afrikanske nasjonalkongressen — få 58 prosent av stemmene ved valget 27. april. Troen på Mandela går langt utover den svarte grasrota. Han er i ferd med å bli en landsfader for både svart og hvit. Hele 68 av 100 ledende sør-afrikanske forret-

ningsfolk vil helst se Mandela som landets nye president. Bare 32 foretrekker de Klerk, og ingen den kontroversielle Inkatha-lederen Buthelezi.

Garanti

Det er en avslappet og vital prisvinner som tar imot. Han svarer ettertenksomt og alvorlig på alle spørsmål. Men hans berømte smil er aldri langt unna.

— Norsk industri er avventende på grunn av den politiske ustabiliteten i Sør-Afrika. Er det slik at du har gitt norsk næringsliv garantier for deres investeringer?

— I mai ifjor hadde vi en konferanse som diskuterte spørsmål om investeringer fra utlandet. Et av temaene var vår politikk for nasjonalisering. Vi er ikke tvil om at dette er en korrekt politisk strategi. Men vi innså at en slik ideologi ville forhindre utenlandske investeringer. Derfor laget vi en investeringsguide, som garanterer investorer — både lokale og utenlandske — mot konfiskasjon av eiendom. Dessuten at de kan ta sin profit og dividender ut av landet. Slik kan man investere uten frykt for nasjonalisering.

— Et av de store problemene Sør-Afrika står over for, er gapet mellom svart og hvit økonomi. Det er nødvendig å få svart business opp på samme nivå som hvit. Derfor oppfordrer vi innstendig utenlandske investorer om å lage joint ventures med svart næringsliv, slik at man kan konkurrere med det hvite.

— Dette er din strategi for å bygge ned apartheid i økonomien?

— Dette er en av strategiene. Jeg må understreke at dette ikke er et krav, utenlandsk næringsliv skal kunne investere hvor de måtte ønske, men dette er en appell vi kommer med.

— Har ikke den viktigste strategien til regjeringen de Klerk vært å sikre hvit kontroll over økonomien?

— Ja, ikke bare over økonomien, men også i politikken. Hans strategi har vært å snakke folk etter munnen når det gjelder demokratiske verdier, mens hans selv krever minoritetsstyrer. Han gjør hva han kan for å sikre at om Nasjonalistpartiet blir slått politisk, skal partiet og de Klerk fortsatt styre. Jeg vil ikke gå inn i detaljer, men dette er strategien hans, sier Mandela.

— Du er trolig den mest nominerte person til Nobels fredspris noensinne. Om du hadde fått prisen for 20 år siden, hva ville den ha betydd for kampen og for deg personlig?

— Det er lite vits i å spekulere på dette. Spørsmålet er akademis. Fredsprisen er gitt meg i 1993. I oss heller se hvilken rolle den kan spille for de demokratiske krefter og for president de Klerk. Det vil trolig være den bemerkelseverdige prosessen vi har bak oss, og hv 21 grupper står bak.

— ANC-leder og fredsprisvinner Albert Luthuli ba allerede 1961 om internasjonale sanksjoner av Sør-Afrika. Hvordan vil du beskrive det internasjonale sars funns ansvar for tragedien i Sør-Afrika?

— Rollen har vært strålend. Vår kamp er unik i den forstand at den har vært støttet over hele verden. Det vi har oppnådd er akumulert effekt av vårt folli kamp og internasjonal støtte. Vi svært takknemlig for den hjelp har fått.

— Vil bli president

— Hvor viktig er det for AN at du blir president i Sør-Afrika etter valget?

— Det er mange potensielle presidenter i ANC, som vil fylle denne posisjonen med verdighet og som fortjener posten.

— Dersom du blir spurt, vil du ta på deg ansvaret?

— Ja, jeg er folkets tjener som tar på meg de oppgaver som folket pålegger meg. Også om det ønsker at jeg skal ta på meg kiki-uniform.

— Du virker så optimistisk, så du ingen farer som truer?

— Det er ikke bare jeg som er optimistisk. Våre forhandlere har gjort en utmerket jobb i en svært vanskelig situasjon med på et tidpunkt 26 ulike grupper, og med uskyldige mennesker ble massakrert. Derfor tror vi at selv om vi den fortsetter etter valget, vil de ikke stanse prosessen. Men vi svært imot være i bedre i stand til gjøre noe med den.

— Har du ingen vonde følelser over å få fredsprisen sammen med president de Klerk?

— Folket i Sør-Afrika ønsker forsoning, rettferdighet og demokrati. Jeg vil ikke stille spørsmål ved beslutningen til den nobelkomiteen. Prisen er den ansvar, sier Nelson Mandela.

SATS PÅ SVART:
Fredsprisvinner Nelson Mandela oppfordrer innstendig norsk næringsliv om å satse på investeringer og samarbeid med det svarte næringslivet i Sør-Afrika.
Foto: PER STÅLE BUGGERDE

30%
ILYBIL
Hvordan betalt 995
Løst for kr 735
Europcar
Booking 22 60 70 22

ÅRETS PINS
NEI
TIL SVENSK
DELTADELSE
PÅ
LILLEHAMMER
Årets julgave til forbundsløse.
4 Sats løst eller dag selv.
Kun 1000 stk. igjen.
Opplag: 3000. Farge: Hvit bunn, blå, gul,
sort, grønn, rød.
Pris: Kun 47,- + porto/opr. geb. kr. 25,-
O-PINS NORGE, boks 308,
2001 Lillestrøm
Best. tlf. 63 80 11 99

Valutatelefonen
820 71 071
10,- kroner per minutt
Noteringer og
kommentarer.
Oppdateres
hver time.

Attraktive kontorlokaler
Aker Brygge
Vi har for utleie 200—250 m²
kontorlokaler med utsikt mot
fjorden og Akershus.
Henvendelser: Tlf. 22 83 22 30
O.N. Sunde A/S
Bryggegate 3
0250 OSLO

Historisk eleganse
Fornebu Hovedgård
Restauranten er nå åpen!
Restaurant, møte- og konferansesalonger, selskaps-
lokaler og limousineservice i klassiske omgivelser.
Snarøyveien 44, 1330 Oslo Lufthavn
Åpent kl. 11-23, sønd. 14 - 23.
Tlf.: 67 12 34 00 Fax: 67 12 59 47